

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б.Жильцов
2017 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Монтаж: теорія і практика

галузі знань: 06 Журналістика
спеціальності: 061 Журналістика
освітньої програми: Журналістика

Інститут журналістики

2017-2018 рік

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>1886/17</u>	
<u>Жильцов</u> (підпис)	управління інновацій
« »	20 <u>17</u>

Робоча програма з «Монтаж: теорія і практика» для студентів за освітнього рівня магістр, галузі знань 06 журналістика, за спеціальністю 061 журналістика, освітньої програми «Журналістика за видами», 2017 року - 33 с.

Укладач: Лісневська Аліна Леонідівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри журналістики та нових медіа

Протокол від “29” серпня 2017 року № 1

Завідувач кафедри
журналістики та нових медіа

(Нестеряк Ю.В.)

Години відповідають робочому навчальному плану

Заступник директора
Інституту журналістики
з навчальної роботи

(Росінська О.А.)

© Університет Грінченка, 2017 рік

© Лісневська А.Л., 2016, 2017 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	4
II. Тематичний план навчальної дисципліни.	7
III. Програма	
<i>Змістовий модуль I</i>	9
<i>Змістовий модуль II</i>	10
<i>Змістовий модуль III</i>	11
<i>Змістовий модуль IV</i>	11
<i>Змістовий модуль V</i>	12
IV. Навчально-методична карта дисципліни	
«Монтаж : теорія і практика».....	13
V. Плани практичних занять.	16
VI. Завдання для самостійної роботи.	21
VII. Система поточного та підсумкового контролю.	27
VIII. Методи навчання.	30
IX.Методичне забезпечення курсу.	30
X. Питання до екзамену.....	30
XI. Рекомендована література.....	31

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисциплін «Монтаж : теорія і практика» є нормативним документом КУ імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою журналістики та нових медіа на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів відповідно до навчального плану для цієї спеціальності денної форми навчання. Програму укладено згідно вимог кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинні опанувати студенти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Монтаж : теорія і практика», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета курсу – дати студентам уявлення про поняття «монтаж» як художній метод мислення та творення екранного продукту, познайомити їх з принципами, виразними та технічними можливостями відеомонтажу, сформуванню умінь застосовувати набуті знання у практичній діяльності.

Завдання курсу:

- розкрити поняття «монтаж як метод творення екранної дії»;
- ознайомити з особливостями монтажу зображення та звукозорового монтажу;
- дати уявлення про виразні можливості монтажу в роботі автора (журналіста), його структурні компоненти та атрибутивні характеристики (мова екрану, екранний текст);
- ознайомити з принципами зйомки монтажних кадрів та їх з'єднання, видами монтаж та переходів;
- ознайомити з технічними можливостями програми відеомонтажу Edius;
- сприяти формуванню навичок практичної роботи монтажу відео продукту.

Вивчивши дисципліну «Монтаж : теорія і практика» студент повинен

Бути компетентним у:

- використанні виразних можливостей відеомонтажу в роботі автора екранного твору;
- виробництві цілісного відеопродукту (тележурналістські жанри) за допомогою монтажу зображення та звукозорового монтажу;
- технічному втіленні задуму екранного твору за допомогою програми відеомонтажу Edius.

Мати компетентності:

- розробляти монтажний план (кадрування) відеопродукту за режисерським задумом;
- орієнтуватися в логіці кадрів екранної дії та монтувати екранне зображення за певними принципами;

- відбирати кадри, з'єднувати зображення та звук за певними драматургічними та технологічними принципами;
- володіти технічною програмою відеомонтажу Edius для втілення авторського задуму екранного твору.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 180 год, із них 20 год. – лекції, 40 год. – практичні заняття, 10 год. – модульний контроль, 80 год. – самостійна робота, 30 год. – семестровий контроль (підготовка до екзамену).

Вивчення магістрантами навчальної дисципліни «Монтаж : теорія і практика» завершується складанням іспиту.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: звукозоровий монтаж як метод та виразний засіб творення екранного журналістського твору, технічний аспект монтування

Курс	Напрямок підготовки, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>6 кредити</i></p> <p>Змістові модулі: <i>5 модулів</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>180 годин</i></p> <p>Тижневих годин: <i>4 години</i></p>	<p>Освітня програма: Журналістика за видами</p> <p>Шифр та назва спеціальностей 061 Журналістика</p> <p>Галузей знань: <i>06 Журналістика</i></p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень <i>«магістр»</i></p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 6</p> <p>Семестр: 11</p> <p>Аудиторні заняття: 60 години, з них: Лекції (теоретична підготовка): 20 години Практичні заняття: 40 годин</p> <p>Модульні контрольні роботи: 10 годин</p> <p>Самостійна робота: 80 годин</p> <p>Семестровий контроль: 30 годин</p> <p>Вид контролю: <u>екзамен</u></p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Самостійна робота	Модульна контроль	Семестровий контроль
Змістовий модуль I.									
Теорія монтажу. Монтаж як метод мислення та виразний засіб									
1.	Монтаж як метод художнього мислення та творення екранної дії. Мова екрану.	8	2	2	2		2		-
2.	Монтаж зображення. Принципи монтажу (1 частина).	10	4	2	2		4		-
3.	Монтаж зображення. Принципи монтажу (2 частина). Види монтажу.	10	4	2	2		4		-
Модульна контрольна робота 1.		2						2	-
Змістовий модуль II.									
Теорія монтажу. Монтаж звуку. Внутрішньокадровий монтаж.									
4.	Види звуку в кадрі та за кадром. Принципи монтажу звуку.	12	4	2	2		4	-	-
5.	Монтаж закадрових текстів. Музика та шуми.	14	4	2	2		6	-	-
6.	Внутрішньокадровий монтаж. Можливості об'єктивної та суб'єктивної камери.	12	4	2	2		4	-	-
Модульна контрольна робота 2.		2	-	-	-	-	-	2	-
Змістовий модуль III									
Теорія монтажу. Звукорозовий монтаж.									
7.	Зв'язок аудіо- та відеообразів. Монтаж зображення під текст.	14	4	2	2		6		
8.	Зйомка та монтаж діалога та інтерв'ю в публіцистиці.	14	4	2	2		6		
9.	Кліповий та ритмічний монтаж.	10	4	-	2		4		
Модульна контрольна робота 3		2						2	
Змістовий модуль IV.									
Принципи роботи професійної програми відеомонтажу Edius									
10.	Перший запуск Edius: налаштування, монтажний стіл	14	4	2	2		6	-	-
11.	Процес монтажу: характеристика інструментів	12	4	2	2		4	-	-
12.	Процес монтажу: масштаб, нарізка, видалення	10	4		2		4		
13.	Процес монтажу: перетягування, програвання, переміщення курсору	12	4		2		6	-	-

Модульна контрольна робота 4		2	-	-	-	-	-	2	-
Змістовний модуль V/									
Робота в програмі Edius : звук, ефекти, титрування, експорт									
14	Робота зі звуком : музика, звук з відеокамери	8	2		2		4		
15	Робота зі звуком : запис голосу, рівень гучності	8	2		2		4		
16	Ефекти : фільтри відео та звуку відео-та аудіо переходи, кайера.	12	4		4		4		
17	Рапид, стоп-кадр, фонове підкладання	8	2		2		4		
18	Титри, динамічні титри	8	2		2		4		
19	Експорт : формати відеофайлів, експорт в DVD	6	2		2		2		
Модульна контрольна робота 5		2						2	
Семестровий контроль			-	-	-	-	-	-	30
Разом за навчальним планом		180	60	20	40		80	10	30

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Теорія монтажу. Монтаж як метод мислення та виразний засіб

Лекція 1 Монтаж як метод художнього мислення та творення екранної дії. Мова екрану (2 год.)

Монтажна природа екранного видовища. Монтаж як метод художньої творчості. Монтажність літературного та екранного тексту (відеообрази, кадри). Компоновка екранної дії з кадрів.

Мова екрану та її виразно-зображальні можливості. Кадр, план, ракурс, композиція та атмосфера кадру, мізансценування (внутрішньокадровий монтаж). Рух в кадрі та за кадром. Види зйомки в русі.

Режисерська експлікація та монтажний план. Структурні елементи екранного тексту (монтажна фраза, переходи (розділові знаки), епізоди). Технологія екранної творчості як виробничий процес: сінOPSIS, зйомка, розшифровка та оцінювання матеріалу, чорновий монтаж (попередній), тонування (монтаж звуку), чистовий монтаж, титрування, post production

Практичне заняття 1. Монтаж як метод художнього мислення та творення екранної дії. Мова екрану (2 год)

Завдання подано в планах практичних занять.

Лекція 2. Монтаж зображення. Принципи монтажу (1 частина) (2 год.)

Компоновка змісту екранної дії з кадрів. Особливості сприйняття візуального образу (кодування, інформативність, виразність (емоційність). Фрагментарність цілісності та логіка розвитку екранної дії кадру.

Особливості сприйняття дії з кадрів (ефект Л. Кулешова, теорія С. Ейзенштейна). Принципи з'єднання сусідніх кадрів.

Монтаж за крупністю: плавність та комфортність, секрети «розрізання» . Поняття «перебивка».

Монтаж за орієнтуванням у просторі. Логіка взаємодії об'єктів у синкретичному (фрагментарному) зображенні.

Монтаж за напрямом руху головного об'єкта в кадрі. Інерційність сприйняття візуального образу та правила з'єднання кадрів з рухливими об'єктами.

Монтаж за фазою рухливих об'єктів в кадрі.

Монтаж за темпом рухливих об'єктів.

Практичне заняття 2. Монтаж зображення. Принципи монтажу (1 частина) (2 год.)

Завданн подано в планах практичних занять.

Лекція 3. Монтаж зображення. Принципи монтажу (2 частина). Види монтажу (2 год.)

Монтаж за композицією кадрів. Баланс та зсув центрів уваги по осі зображення. Композиційна різноманітність та збереження образу загального простору з об'єктами.

Монтаж за світлом. Світлотональне рішення кадру та логіка екранної дії. Збереження хронотопу з урахуванням світла: об'єкт, групова композиція, локація, простір. Драматургічний ефект світла.

Монтаж за кольором. Збереження логіки дії та цілісності локації в умовах зміни масштабу кадру з урахуванням кольору.

Монтаж в умовах зсуву осі зйомки. Зміна ракурсу з урахуванням кадрування. Ракурсний баланс та різноманітність.

Монтаж за напрямом руху головної маси в кадрі. Особливості зміни рухливих об'єктів основного візуального образу при кадруванні.

Практичне 3. Монтаж зображення. Принципи монтажу (2 частина). Види монтажу (2 год.)

Завдання подано в планах практичних занять.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Теорія монтажу. Монтаж звука. Внутрішньокадровий монтаж.

Лекція 4. Види звуку в кадрі та за кадром. Принципи монтажу звуку. (2 год.)

Поява звуку на екрані та парадокс в історії екранного мистецтва. Специфіка сприйняття звуку глядачем.

Звук (текст) в кадрі: діалог, авторський текст, закадровий текст (діалог, монолог), внутрішній монолог. Звуки синхронні та драматургічні. Шуми та музика.

Принципи монтажу звуку: відсутність вакууму, головні та другорядні звуки, запис тихих та гучних звуків, ефект тиші, велика кількість аудіовізуальних образів одночасно, звук як маркер кадру, фрази, епізоду, відстань аудіооб'єкта в кадрі до глядача.

Практичне заняття 4. Види звуку в кадрі та за кадром. Принципи монтажу звуку. (2 год.)

Завдання подано в планах семінарських занять.

Лекція 5. Монтаж закадрових текстів. Музика та шуми. (2 год.)

Монтаж зображення під довгий закадровий текст.

Монтаж дикторського тексту та коментаря.

Шуми та музика – частина змісту та форми. Функції шумів.

Феномен впливу музики на глядача. Функції: атмосферна, ілюстративна, драматургічна. Прийоми музичного монтажу. Зйомка та монтаж під фонограму.

Практичне заняття 5. Монтаж закадрових текстів. Музика та шуми. (2 год.)

Завдання подано в планах практичних занять.

Лекція 6. Внутрішньокадровий монтаж. Можливості об'єктивної та суб'єктивної камери. (2 год.)

Поняття «екранна мізансцена». Кадрування екранної дії з рухом об'єктів в кадрі.

Зйомка монтажних кадрів рухливою камерою. Види руху камери: тревелінг, наближення-віддалення, проїзд, об'їзд, траєкторна зйомка, панорамування. Правила монтажу «рухливих» кадрів.

Практичне заняття 6. Внутрішньокадровий монтаж. Можливості об'єктивної та суб'єктивної камери (2 год)

Змістовний розділ III Теорія монтажу. Звукозоровий монтаж.

Лекція 7. Зв'язок аудіо- та відеообразів. Монтаж зображення під текст.

Цілісність та послідовність руху аудіо- та візуальних образів в кадрі. «Вертикальний монтаж» за Ейзенштейном.

Монтаж звуку та зображення в різних жанрах: замальовка, кліп, зображення під текст, синхронний звук, лайф, репераунд.

Контрапункт як головний принцип з'єднання звуку та зображення в екранному творі.

Практичне заняття 7. Зв'язок аудіо- та відеообразів. Монтаж зображення під текст (2 год.)

Літературу подано в планах практичних занять.

Лекція 8. Зйомка та монтаж діалога та інтерв'ю в публіцистиці.

Інтерв'ю в тележурналістиці: нарис, репортаж, інтерв'ю як жанр. Зйомка та монтаж інтерв'ю (11 правил).

Зйомка та монтаж діалогу (принцип спостереження, метод несправжніх попередніх зйомок). Заборона тавтології учасників діалогу.

Практичне заняття 8. Зйомка та монтаж діалога та інтерв'ю в публіцистиці.

Завдання подано в планах практичних занять.

Практичне заняття 9. Кліповий та ритмічний монтаж (2 год)

Завдання подано в планах практичних занять.

Змістовний розділ IV

Практика монтажу. Принципи роботи професійної програми відеомонтажу Edius

Лекція 9. Перший запуск Edius: налаштування, монтажний стіл

Старт після інсталяції. Поняття «телестандарт» та робота з ним. Створення другого шаблону («present»2). Папка проекту. Зняття певних налаштувань перед початком роботи.

Монтаж – основні вікна. «Телевізор», «шкаф», «монтажний стіл».

Технологія переміщення монтажного відео. Чотири типа лінійки: відео, відео+звук, титри, звук.

Практичне заняття 10. Перший запуск Edius: налаштування, монтажний стіл (2 год)

Завданн подано в планах практичних занять.

Лекція 10. Процес монтажу: характеристика інструментів

Зміна масштабу робочого стола: деталі та цілісна екранна дія. Нарізка – основний інструмент монтажера, активація лінійки.

Видалення зайвого фрагменту. Увага до режиму «Rippl mode»

Процес монтажу: перетягування, програвання, переміщення курсору

Практичне заняття 11. Процес монтажу: характеристика та дія інструментів (2 год)

Завдання подано в планах практичних занять.

Практичне заняття 12. Процес монтажу: масштаб, нарізка, видалення (2 год)

Літературу подано в планах практичних занять.

Практичне заняття 13. Процес монтажу: перетягування, програвання, переміщення курсору (2 год)

Завдання подано в планах практичних занять.

Змістовний модуль V.

Робота в програмі Edius : звук, ефекти, титрування, експорт

Практичне заняття 14. Робота зі звуком : музика, звук з відеокамери (2 год)

Завдання подано в планах практичних занять.

Практичне заняття 15. Робота зі звуком : запис голосу, рівень гучності (2 год)

Завдання подано в планах практичних занять.

Практичне заняття 16-17. Ефекти : фільтри відео та звуку відео- та аудіо переходи, кайера (4 год)

Завдання подано в планах практичних занять.

Практичне 18. Рапид, стоп-кадр, фонове підкладання (2 год)

Завдання подано в планах практичних занять.

Практичне 19. Титри, динамічні титри (2 год)

Завдання подано в планах практичних занять.

Практичне 20. Експорт : формати відеофайлів, експорт в DVD (2 год)

Завдання подано в планах практичних занять.

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Монтаж : теорія і практика»

Разом: 180 год, із них 20 год. – лекції, 40 год. – практичні заняття, 10 год. – модульний контроль, 80 год. – самостійна робота, 30 год. – семестровий контроль (підготовка до екзамену).

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II			Змістовий модуль III		
Назва модуля	Теорія монтажу. Монтаж як метод мислення та виразний засіб			Теорія монтажу. Монтаж звука. Внутрішньокадровий монтаж			Теорія монтажу. Звукозоровий монтаж.		
Кількість балів за модуль	93 балів			93 балів			92 балів		
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Теми лекцій	Монтаж як метод художнього мислення та творення екранної дії. Мова екрану. 1 б	Монтаж зображення. Принципи монтажу (1 частина). 1 б	Монтаж зображення. Принципи монтажу (2 частина). Види монтажу. 1б	Види звуку в кадрі та за кадром. 1б	Монтаж закадрових текстів. Музика та шуми. 1б	Внутрішньокадровий монтаж. Можливості об'єктивної та суб'єктивної камери. 1б	Зв'язок аудіо- та відеообразів. Монтаж зображення під текст. 1б	Зйомка та монтаж діалога та інтерв'ю в публіцистиці. 1б	
Теми практичних занять	Монтаж як метод художнього мислення та творення екранної дії. Мова екрану. 1 б	Монтаж зображення. Принципи монтажу (1 частина) 10 б	Монтаж зображення. Принципи монтажу (2 частина). Види монтажу 10б	Види звуку в кадрі та за кадром. Принципи монтажу звуку 10б	Монтаж закадрових текстів. Музика та шуми 10 б	Внутрішньокадровий монтаж. Можливості об'єктивної та суб'єктивної камери. 10б	Зв'язок аудіо- та відеообразів. Монтаж зображення під текст 10 б	Зйомка та монтаж діалога та інтерв'ю в публіцистиці 10 б	Кліповий та ритмічний монтаж 10 б
Самостійна робота	Табл. 6.1 (45 балів)			Табл. 6.1 (45 балів)			Табл. 6.1 (45 балів)		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)			Модульна контрольна робота 3 (25 балів)		

Тиждень	X	XI	XII				XIII			XIV	XV			
Модулі	Змістовий модуль V						Змістовий модуль VI							
Назва модуля	Практика монтажу. Принципи роботи професійної програми відеомонтажу Edius						Робота в програмі Edius : звук, ефекти, титрування, експорт							
Кількість балів за модуль	112 балів						130 балів							
Лекції														
Теми лекцій														
Теми практичних занять	Перший запуск Edius: налаштування, монтажний стіл 10 б	Процес монтажу: характеристика інструментів 10 б	Монтаж зображення. Принципи монтажу (2 частина). Види монтажу 10б	Процес монтажу: масштаб, нарізка, видалення 10б		Процес монтажу: перетягування, програвання, переміщення курсору 10 б		Робота зі звуком : музика, звук з відеокамери 10 б	Робота зі звуком : запис голосу, рівень гучності 10 б	Ефекти : фільтри відео та звуку відео- та аудіо переходи, кайера 10 б		Рапид, стоп-кадр, фонове підкладання 10 б	Титри, динамічні титри 10 б	Експорт : формати відеофайлів, експорт в DVD 10 б
Самостійна робота	Табл. 6.1 (45 балів)						Табл. 6.1 (50 балів)							
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)						Модульна контрольна робота 2 (25 балів)							

V. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Теорія монтажу. Монтаж як метод мислення та виразний засіб

Практичне заняття 1. Монтаж як метод художнього мислення та творення екранної дії. Мова екрану (2 год)

Семінар-майстерня

1. Монтаж як метод художньої творчості.
2. Мова екрану та її виразно-зображальні можливості.
3. Кадр, план, ракурс, композиція та атмосфера кадру, мізансценування (внутрішньокадровий монтаж).
4. Режисерська експлікація та монтажний план.

1. *Зробити режисерську експлікацію мінінарису.*
2. *Зробити кадрування екранної дії (Теленарис. Монтажна фраза на закадровому тексті). Пояснити логику екранної дії.*

Література

1. Безклубенко С. Д. Відеологія. Основи теорії екранних мистецтв. – К.: “Альтерпрес”, 2004.
2. Горюнова Н.Л. Художественно-выразительные средства экрана / Н.Л. Горюнова. – М. : 2004. – 203 с.
3. Дворко Н. И. Профессия – режиссер мультимедиа. – Санкт-Петербург.: СПбГУП, 2004. – 160 с.
4. Муратов С.А Телевидение в поисках телевидения. – М.: Изд-во МГУ. 2001.
5. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.

Практичне заняття 2. Монтаж зображення. Принципи монтажу (1 частина).

Надати приклади перших чотирьох принципів монтажу за О. Соколовим (епізоди відео) та їх порушення (новинні відеосюжети). Зробити устний аналіз монтажу зображення наданих прикладів.

Література

1. Горюнова Н.Л. Художественно-выразительные средства экрана / Н.Л. Горюнова. – М. : 2004. – 203 с.
2. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.

Практичне 3. Монтаж зображення. Принципи монтажу (2 частина). Види монтажу.

1. *Створити таблицю 10 - ти принципів монтажу.*
2. *Надати приклади 5-10 принципів монтажу зображення за О. Соколовим.*

Література

1. Безклубенко С. Д. Відеологія. Основи теорії екранних мистецтв. – К.: “Альтерпрес”, 2004.
2. Горюнова Н.Л. Художественно-выразительные средства экрана / Н.Л. Горюнова. – М. : 2004. – 203 с.
3. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Теорія монтажу. Монтаж звука. Внутрішньокадровий монтаж.

Практичне заняття 4. Види звуку в кадрі та за кадром. Принципи монтажу звуку.

Семинар- майстерня

1. Поява звуку на екрані. Специфіка сприйняття звуку глядачем.
 2. Звук (текст) в кадрі: діалог, авторський текст, закадровий текст (діалог, монолог), внутрішній монолог.
 3. Звуки синхронні та драматургічні.
 4. Шуми та музика.
 5. Рабигер М. Режиссура документального кино (рефер. излож.). Учеб. пособие / М. Рабигер. – М. : ИПКРТ. – 96 с
1. *Зробити аналіз звуку в екранному видовищі за видами (приклад надається)*
 2. *Зробити аналіз принципів монтажу звуку: відсутність вакууму, головні та другорядні звуки, запис тихих та гучних звуків, ефект тиші, велика кількість аудіовізуальних образів одночасно, звук як маркер кадру, фрази, епізоду, відстань аудіооб'єкта в кадрі до глядача.*

Література

1. Ширман Р.Н. Телевізійна режиссура. Майстер-клас / Р.Н.Ширман. – К.:ЗАТ “Телерадіокур’єр”, 2004. – 448 с.
2. Рабигер М. Режиссура документального кино (рефер. излож.). Учеб. пособие / М. Рабигер. – М. : ИПКРТ. – 96 с
3. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.

Практичне заняття 5. Монтаж закадрових текстів. Музика та шуми. Надати приклади та зробити аналіз відео різної екранної дії (інформаційно-аналітична програма новин) з приводу монтажу звуку.

Література

- 1 Ширман Р.Н. Телевізійна режиссура. Майстер-клас / Р.Н.Ширман. – К.:ЗАТ “Телерадіокур’єр”, 2004. – 448 с.

- 2 Рабигер М. Режиссура документального кино (рефер. излож.). Учеб. пособие / М. Рабигер. – М. : ИПКРТ. – 96 с
- 3 Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.

Практичне заняття 6. Внутрішньокадровий монтаж. Можливості об'єктивної та суб'єктивної камери.

1. Надати приклади різних видів відео, які відзняті рухливою камерою. Пояснити.
2. Зробити кадрування відеофрагменту (надається) з використанням внутрішньокадрового монтажу. Пояснити його можливості.

Література

1. Рабигер М. Режиссура документального кино (рефер. излож.). Учеб. пособие / М. Рабигер. – М. : ИПКРТ. – 96 с
2. Ромм М. И. Лекции о кинорежиссуре / М.И. Ромм. - М. : Союз кинемат-в СССР, 1973. – 264 с.
3. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.
4. Щербаков Ю. Сам себе и оператор, сам себе и режиссер / Ю. Щербаков. – Ростов н/Д: Феникс, 2000. – 448 с.
Ширман Р.Н. Телевізійна режисура. Майстер-клас / Р.Н.Ширман. – К.:ЗАТ “Телерадіокур’єр”, 2004. – 448 с.

Змістовний розділ III Теорія монтажу. Звукозоровий монтаж.

Практичне заняття 7. Зв'язок аудіо- та відеообразів. Монтаж зображення під текст.

1. Знайти приклади монтажу звуку та зображення в різних жанрах: замальовка, кліп, зображення під текст, синхронний звук, лайф.
2. Пояснити – де використано принцип контрапункту, його виразні можливості.

Література

1. Безклубенко С. Д. Відеологія. Основи теорії екранних мистецтв. – К.: “Альтерпрес”, 2004.
2. Горюнова Н.Л. Художественно-выразительные средства экрана / Н.Л. Горюнова. – М. : 2004. – 203 с.

3. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.

Практичне заняття 8. Зйомка та монтаж діалога та інтерв'ю в публіцистиці.

1. *Надати приклади монтажу різних видів інтерв'ю.*
2. *Записати інтерв'ю. Розшифрувати. Зробити монтажний план (порізати за таймкодом) – 2 хв. готове відео.*

Література

1. Миллерсон Дж. Телевизионное производство: Пер. с англ. под ред. Маковеева В.Г. - М.: Изд-во ГИТР, 2004. - 567 с.
2. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.
3. Телевизионная журналистика: Учеб. // Редколлегия: Г. В. Кузнецов, В. Л. Цвик, А. Я. Юровский. – М., 1998.

Практичне заняття 9. Кліповий та ритмічний монтаж

1. *Зробити аналіз прикладу кліпового монтажу (надається). Пояснити використання 10 принципів монтажу зображення чи спростувати їх. Обґрунтувати художні завдання.*
2. *Пояснити монтаж звуку та відео (за ритмом та змістом) .*
- 3.

Література

1. Миллерсон Дж. Телевизионное производство: Пер. с англ. под ред. Маковеева В.Г. - М.: Изд-во ГИТР, 2004. - 567 с.
2. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.
3. Ширман Р.Н. Телевізійна режисура. Майстер-клас / Р.Н.Ширман. – К.:ЗАТ “Телерадіокур’єр”, 2004. – 448 с.

Змістовний розділ IV

Практика монтажу. Принципи роботи професійної програми відеомонтажу Edius

Практичне заняття 10-11. Перший запуск Edius: налаштування, монтажний стіл

1. Знайомство з процесом налаштування програми відеомонтажу Edius.
2. Розташування монтажного столу та його інструментів.
3. Встановлення програми та тренінг з інструментами.

Література

Пташинский В. Видеомонтаж в Edius \ В. Пташинский. – М.: ДМК Пресс, 2012, - 232 с.

Практичне заняття 12-13. Процес монтажу: масштаб, нарізка, видалення, перетягування, програвання, переміщення курсору.

1. Знайомство з процесом монтажу в програмі Edius: масштаб, нарізка, видалення, перетягування, програвання, переміщення курсору
2. Тренінг з використання інструментів.
3. Нарізка готового відео (перемонтування зображення) – замальовка 1 хв.

Література

1. Пташинский В. Видеомонтаж в Edius \ В. Пташинский. – М.: ДМК Пресс, 2012, - 232 с.
2. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.

Змістовний модуль V.

Робота в програмі Edius : звук, ефекти, титрування, експорт

Практичне заняття 14. Робота зі звуком : музика, звук з відеокамери

1. Знайомство з процесом монтажу в програмі Edius: музика, звук з відеокамери.
2. Тренінг: завантаження звуку з камери (флешки), робота з аудіо лінійкою, додавання музики до відео.
3. До відеозамальовки (проект теми 11-13) додати музику.

Література

1. Пташинский В. Видеомонтаж в Edius \ В. Пташинский. – М.: ДМК Пресс, 2012, - 232 с.
2. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.

Практичне заняття 15. Робота зі звуком : запис голосу, рівень гучності

1. Знайомство з процесом аудіомонтажу в програмі Edius.
2. Запис голосу (текст готовий - вірш).
3. Додавання голосу до відеоряду (проект теми 11-13)
4. Тренінг з рівнем гучності музики та голосу на відеоряді.

Література

1. Пташинский В. Видеомонтаж в Edius \ В. Пташинский. – М.: ДМК Пресс, 2012, - 232 с.
2. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.

Практичне заняття 16-18. Ефекти : фільтри відео та звуку відео- та аудіо переходи, кайера

1. Знайомство з процесом монтажу відеопереходів в програмі Edius.
2. Знайомство з процесом монтажу аудіопереходів в програмі Edius.
3. Тренінг з додаванням переходів на «рибу» - проект (теми 11-13).

Література

1. Пташинский В. Видеомонтаж в Edius \ В. Пташинский. – М.: ДМК Пресс, 2012, - 232 с.
2. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.

Практичне 19-20. Титри, динамічні титри, експорт в DVD.

1. Знайомство з процесом монтажу титрів з відео в програмі Edius.
2. Тренінг з додаванням титрів до проекту (теми 11-13).
- 3.

Література

1. Пташинский В. Видеомонтаж в Edius \ В. Пташинский. – М.: ДМК Пресс, 2012, - 232 с.
2. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I.

Теорія монтажу. Монтаж як метод мислення та виразний засіб

Тема 1. Монтаж як метод художнього мислення та творення екранної дії. Мова екрану.

Завдання: Прочитати рекомендовані джерела та записати тези з визначеної теми.

Підготувати питання до семінару-майстерні

Література:

1. Безклубенко С. Д. Відеологія. Основи теорії екранних мистецтв. – К.: “Альтерпрес”, 2004.
2. Горюнова Н.Л. Художественно-выразительные средства экрана / Н.Л. Горюнова. – М. : 2004. – 203 с.
3. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.

Тема 2-3. Монтаж зображення. Принципи монтажу

Завдання:

1. Прочитати рекомендовану літературу.
2. Зробити таблицю 10 ти принципів монтажу зображення.
3. Зробити монтаж відзнятого відео (об'єкт) з трьох фраз, користуючись даними правилами.

Література:

1. Пташинский В. Видеомонтаж в Edius \ В. Пташинский. – М.: ДМК Пресс, 2012, - 232 с.
2. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.

Змістовий модуль II.**Теорія монтажу. Монтаж звука. Внутрішньокадровий монтаж.****Тема 4. Види звуку в кадрі та за кадром. Принципи монтажу звуку.****Завдання:**

1. Прочитати відповідний розділ підручника О. Соколова, створити конспект.
2. Приєднати звук до відеоряду, зробленому в темі 2-3.

Література

1. Миллерсон Дж. Телевізійне виробництво: Перекл. з англ. під ред. Маковецьва В. Р. - М: Изд-во ГИТР, 2004. - 567 с
2. Пташинский В. Видеомонтаж в Edius \ В. Пташинский. – М.: ДМК Пресс, 2012, - 232 с.
3. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.

Тема 5. Монтаж закадрових текстів. Музика та шуми.

1. Прочитати відповідний розділ підручника О. Соколова.
2. Записати на відеокамеру чи телефон власний драматургічний текст.
3. Зробити чистовий монтаж за змістом, додати музику та шуми.

Література

1. Миллерсон Дж. Телевізійне виробництво: Перекл. з англ. під ред. Маковецьва В. Р. - М: Изд-во ГИТР, 2004. - 567 с
2. Пташинский В. Видеомонтаж в Edius \ В. Пташинский. – М.: ДМК Пресс, 2012, - 232 с.

3. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.

Тема 6. Внутрішньокадровий монтаж. Можливості об'єктивної та суб'єктивної камери.

Записати стендап журналіста зі звуком з використанням внутрішньо кадрового монтажу (2 варіанти – рух журналіста та рух камери).

Література

1. Пташинский В. Видеомонтаж в Edius \ В. Пташинский. – М.: ДМК Пресс, 2012, - 232 с.
2. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.

Змістовний модуль III

Теорія монтажу. Звукозоровий монтаж.

Тема 7-8. Зв'язок аудіо- та відеообразів. Монтаж зображення під текст.

1. Зняти відео та записати відповідний текст (можливо вірш) - 1,5 хв.
2. Змонтувати разом, використовуючи принципи та закони монтажу.

Література

1. Пташинский В. Видеомонтаж в Edius \ В. Пташинский. – М.: ДМК Пресс, 2012, - 232 с.
2. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.

Тема 9. Кліповий та ритмічний монтаж.

1. Вибрати будь-яку музичну композицію.
2. Додати до неї відеоряд (готовий, можливо фото).

Література

1. Пташинский В. Видеомонтаж в Edius \ В. Пташинский. – М.: ДМК Пресс, 2012, - 232 с.
2. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.

Змістовний модуль IV.

Принципи роботи професійної програми відеомонтажу Edius

Тема 10-13. Edius: налаштування, монтажний стіл, характеристика інструментів. масштаб, нарізка, видалення.

1. Уважно вивчити відповідний розділ методичних рекомендації (В Пашинський).
2. Встановити (разом з викладачем) програму, «залити» будь –яке відео (тематична замальовка «природа»), порізати та перемонтувати відео – 2 хв.
3. «Залити» та порізати відеоряд власного відеопроєкту (мініарис) за монтажним планом, що затверджений викладачем дисципліни «Режисура» та «Драматургія екранних форматів».

Література

1. Пташинский В. Видеомонтаж в Edius \ В. Пташинский. – М.: ДМК Пресс, 2012, - 232 с.
2. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.
3. Ширман Р.Н. Телевізійна режисура. Майстер-клас / Р.Н. Ширман. – К.:ЗАТ “Телерадіокур’єр”, 2004. – 448 с.

Змістовний модуль V/

Робота в програмі Edius : звук, ефекти, титрування, експорт

Тема 14. Робота зі звуком : музика, звук з відеокамери (2 год)

1. Уважно вивчити відповідний розділ методичних рекомендації (В Пашинський та О. Соколов).
2. Додати до змонтованого відео (сам раб. Тема 13) відповідну на Ваш погляд музику.
3. До відеоряду власного відеопроєкту (мініарис) за монтажним планом, що затверджений викладачем дисципліни «Режисура» та «Драматургія екранних форматів» додати музику.

Література

1. Пташинский В. Видеомонтаж в Edius \ В. Пташинский. – М.: ДМК Пресс, 2012, - 232 с.
2. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.
3. Ширман Р.Н. Телевізійна режисура. Майстер-клас / Р.Н. Ширман. – К.:ЗАТ “Телерадіокур’єр”, 2004. – 448 с.

Тема 15. Робота зі звуком : запис голосу, рівень гучності.

1. Уважно вивчити відповідний розділ методичних рекомендації (В Пашинський та О. Соколов).
2. Записати закадровий текст власного відеопроєкту.
3. До відеоряду власного відеопроєкту (мініарис) за монтажним планом, що затверджений викладачем дисципліни «Режисура» та «Драматургія екранних форматів» додати закадровий текст.

Література

1. Пташинский В. Видеомонтаж в Edius \ В. Пташинский. – М.: ДМК Пресс, 2012, - 232 с.
2. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.
3. Ширман Р.Н. Телевізійна режисура. Майстер-клас / Р.Н. Ширман. – К.:ЗАТ “Телерадіокур’єр”, 2004. – 448 с.

Тема 16-18. Ефекти : фільтри відео та звуку відео- та аудіо переходи, кайера.

1. Уважно вивчити відповідний розділ методичних рекомендації (В Пашинський та О. Соколов).
2. До відеоряду власного відеопроєкту (мініарис) за монтажним планом, що затверджений викладачем дисципліни «Режисура» та «Драматургія екранних форматів» додати відповідні переходи відео та аудіо.

Література

1. Пташинский В. Видеомонтаж в Edius \ В. Пташинский. – М.: ДМК Пресс, 2012, - 232 с.
2. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.
3. Ширман Р.Н. Телевізійна режисура. Майстер-клас / Р.Н. Ширман. – К.:ЗАТ “Телерадіокур’єр”, 2004. – 448 с.

Тема 19- 20. Титри, динамічні титри, експорт в DVD.

1. Уважно вивчити відповідний розділ методичних рекомендації (В Пашинський та О. Соколов).
2. Додати титри та експортувати проект в DVD.

Література

1. Пташинский В. Видеомонтаж в Edius \ В. Пташинский. – М.: ДМК Пресс, 2012, - 232 с.
2. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи студентами, подано у вигляді табл. 6.1.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I.			
Теорія монтажу. Монтаж як метод мислення та виразний засіб			
(16 год.)			
Тема 1. Монтаж як метод художнього мислення та творення екранної дії. Мова екрану (2 год.)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	15	2
Тема 2-3. Монтаж зображення. Принципи монтажу (8 год.)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	30	3
Змістовий модуль II.			
Теорія монтажу. Монтаж звука. Внутрішньокадровий монтаж.			
(16 год.)			
Тема 4. Види звуку в кадрі та за кадром. Принципи монтажу звуку. (4 год.)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	15	5
Тема 5. Монтаж закадрових текстів. Музика та шуми. (6 год.)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	15	6
Тема 6. Внутрішньокадровий монтаж. Можливості об'єктивної та суб'єктивної камери. (4 год.)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	15	7

Змістовний модуль III

Теорія монтажу. Звукозорний монтаж. (16 год)

Тема 7-8. Зв'язок аудіо- та відеообразів. Монтаж зображення під текст. (12 год)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	30	9
Тема 9. Кліповий та ритмічний монтаж. (4 год)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	15	9

Змістовий модуль IV.

Принципи роботи професійної програми відеомонтажу Edius

Тема 10-13. Edius: налаштування, монтажний стіл, характеристика інструментів. масштаб, нарізка, видалення (20 год)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	45	12
--	--	-----------	-----------

Змістовний модуль V/

Робота в програмі Edius : звук, ефекти, титрування, експорт

Тема 14. Робота зі звуком : музика, звук з відеокамери (4 год)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	15	13
Тема 15. Робота зі звуком : запис голосу, рівень гучності. (4 год)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	15	14
Тема 16-18. Ефекти : фільтри відео та звуку відео- та аудіо переходи, кайера. (14 год)	практичне заняття, модульний контроль, екзамен	20	16

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Монтаж : теорія і практика» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових

балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 7.1, табл. 7.2.

Таблиця 7.1

**Розрахунок рейтингових балів
за видами поточного (модульного) контролю**

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	10	10
2.	Відвідування практичних занять	1	20	20
3.	Робота на практичному занятті	10	20	200
4.	Виконання завдання з самостійної роботи	15	20	300
5.	Модульна контрольна робота	25	5	125
Максимальна кількість балів 655				
Коефіцієнт 6,5				

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, повідомлення, доповідь.

Методи письмового контролю: модульна контрольна робота, самостійна робота, тренінг

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 7.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності
у європейські оцінки ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки	Національна шкала	Залікова оцінка
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками	ВІДМІННО	ЗАРАХОВАНО
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок	ДОБРЕ	
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок		
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	ЗАДОВІЛЬНО	НЕ ЗАРАХОВАНО
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)		
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	НЕЗАДОВІЛЬНО	
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни		

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної, індивідуальної та модульної контрольної роботи.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи та індивідуального навчально-дослідницького завдання залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

IX. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція, пояснення, розповідь, бесіда.
- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- Практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів; виконання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни.

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- робоча навчальна програма;
- навчальні посібники;
- засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт)
- обладнання для відеозйомки та монтажу.

X. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Монтажна природа екранного видовища.
2. Монтаж як метод художньої творчості. Компонування екранної дії з кадрів (кадрування).
3. Мова екрану та її виразно-зображальні можливості.
4. Мізансценування (внутрішньокадровий монтаж). Рух в кадрі та за кадром. Види зйомки в русі.
5. Режисерська експлікація та монтажний план.
6. Технологія екранної творчості як виробничий процес

7. Особливості сприйняття візуального образу (кодування, інформативність, виразність (емоційність).
8. Монтаж зображення за крупністю: плавність та комфортність, секрети «розрізання».
9. Монтаж за орієнтуванням у просторі та за напрямом руху головного об'єкта в кадрі.
10. Монтаж за фазою рухливих об'єктів в кадрі та за темпом рухливих об'єктів.
11. Монтаж за композицією кадрів та за світлом.
12. Монтаж за кольором та в умовах зміщення осі зйомки, за напрямом руху головної маси в кадрі.
13. Монтаж за напрямом руху головної маси в кадрі.
14. Види звуку в кадрі та за кадром.
15. Принципи монтажу звуку
16. Контрапункт як головний принцип з'єднання звуку та зображення в екранному творі.
17. Монтаж закадрових текстів
18. Прийоми музичного монтажу.
19. Поняття «екранна мізансцена». Правила монтажу «рухливих» кадрів.
20. Монтаж звуку та зображення в різних жанрах
21. Зйомка та монтаж інтерв'ю (11 правил).
22. Зйомка та монтаж діалогу
23. Перший запуск Edius: налаштування, монтажний стіл
24. Процес монтажу: характеристика інструментів програми Edius.
25. Робота в програмі Edius : звук, ефекти, титрування, експорт.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Безклубенко С.Д. Відеологія. Основи теорії екранних мистецтв / С.Д. Безклубенко – К.: «Альтерпрес», 2004. – 328 с.
2. Вакурова Н. Типология жанров современной экранной продукции / Н. В. Вакуров. – М.: Ин-т современного искусства, 1997. – 156 с.
3. Горюнова Н. Л. Художественно-выразительные средства экрана. Изобразительно-звуковой образ : учеб. пособие / Н. Л. Горюнова. – М., 2000. – Ч. III. – 138 с.
4. Гоян В. Екранність телевізійної мови як приклад пропорційної взаємодії візуально-вербальних образів телекомунікації - Електронний ресурс : <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2148>
5. Дворко Н.И. Интерактивный документальный фильм: творческий поиск и экспериментирование. // Сборник научных трудов SWorld. – Выпуск 3. Том 49. – Одесса : КУПРИЕНКО СВ, 2013. – С. 41-45.

6. Дворко Н.И. Выразительные возможности телевизионного экрана // Электронные СМИ : Современное состояние и развитие : Науч-практ. Конф. Каф. Журналистики СПбГУП: под. ред. М.И. Кима, 2002. – С. 82-84.
7. Копылова Р. Что такое телевизионный диалог? О природе явления и границах понятия // Телевидение вчера, сегодня, завтра. – М., 1984.
8. Миллерсон Дж. Телевизионное производство: Пер. с англ. под ред. Маковеева В.Г. - М.: Изд-во ГИТР, 2004. - 567 с.
9. Новітні технології телерадіомовлення: світовий досвід Матеріали наукового колоквиуму Київ, 16 листопада 2011 р. Упорядник В. Гоян. – Електронний ресурс : <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=rozdily&rozdil=6>
10. Пташинский В. Видеомонтаж в Edius \ В. Пташинский. – М.: ДМК Пресс, 2012, - 232 с.
11. Рабигер М. Режиссура документального кино (рефер. излож.). Учеб. пособие / М. Рабигер. – М. : ИПКРТ. – 96 с.
12. Ромм М. И. Лекции о кинорежиссуре / М.И. Ромм. - М. : Союз кинемат-в СССР, 1973. – 264 с.
13. Саруханов В.А. Азбука ТВ / В.А. Саруханов. – М.: Аспект Пресс. 2002. – 222 с.
14. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.
15. Фрольцова Н. Т. Типология творческой деятельности в аудиовизуальной коммуникации. / Н.Т. Фрольцова – Мн., 2003.
16. Черняков Б. І. Феноменологічні властивості зображення як категорії культури та журналістикознавства // Наукові записки Інституту журналістики. – Т. 20. – К., 2005.
17. Щербаков Ю. Сам себе и оператор, сам себе и режиссер / Ю. Щербаков. – Ростов н/Д: Феникс, 2000. – 448 с.
18. Ширман Р.Н. Телевізійна режисура. Майстер-клас / Р.Н.Ширман. – К.:ЗАТ “Телерадіокур’єр”, 2004. – 448 с.
19. Ширман Р.Н. Алхимия режиссуры. Мастер-класс / Р.Н. Ширман. - Киев : ЗАО «Телерадиокурьер», 2008 - 448 с.
20. Шубіна І. Основи драматургії та режисури рекламного відео: Творча майстерня рекламіста.- М: ІКЦ «Март», Ростов н/Д: Видавничий центр «Березень», 2004.

**Робоча програма навчального курсу
«Глобальна тележурналістика»**

Укладач: *Лісневська Аліна Леонідівна*, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри журналістики та нових медіа Київського університету імені Бориса Грінченка